

Nome _____ Data _____

O xogo do stop

Como se xoga?

- Cada participante coloca unha folla en posición horizontal e debuxa nela columnas (por exemplo, 5).
- Na parte de arriba de cada columna indícase o tipo de palabra clave que se decida. Por exemplo: *nome de persoa, animal, comida, cor, cidade...*
- En cada quenda, un participante decide a letra con que van xogar. Por exemplo, o B.
- Cada xogador intentará atopar unha palabra de cada clase escollida que comece pola letra decidida: *Bieito, balea, bolo, azul, Berlín...*
- O primeiro que consiga encher a columna berrará «Stop!» e o resto de participantes parará de escribir.
- As palabras correctas que ninguén máis escribise valen 10 puntos e as repetidas, 5 puntos.
- Vólvese comezar con outra letra. Ao final súmanse todos os puntos e gaña quen teña máis.

Material

Unha folla e un bolígrafo para o participante.

Participantes

A partir de dous. Sen límite.

En que consiste?

Hai que escribir, antes ca os demais, unha serie de palabras que comecen por unha letra dada.

1 Para que cres que serve o texto anterior? Marca.

- Para dicirnos o que temos que facer en cada momento.
- Para explicar como funciona o xogo e o que hai que facer para xogar correctamente.
- Para describirnos os materiais necesarios e ilos mercar.
- Para facer propaganda dun xogo e vendelo.

2 De que tipo de texto se trata? Subliña.

- Instrutivo.
- Informativo.
- Argumentativo.
- Descritivo.

3 Cres que, para que funcione o xogo, os participantes poden ver o que escriben os demais xogadores? Explica.

---

4 Escolle un dos xogos seguintes e completa a ficha.

☐ Parchís.	☐ Dominó.	☐ Oca.	☐ Os barcos.
☐ Mariola.	☐ Bólas.	☐ Birlos.	☐ Os agochos.

Material: _____

_____

Número de participantes: _____

En que consiste? _____

_____

_____

_____

5 Explica como se xoga ao xogo que escolliches. Non esquezas ningún dos pasos.

9

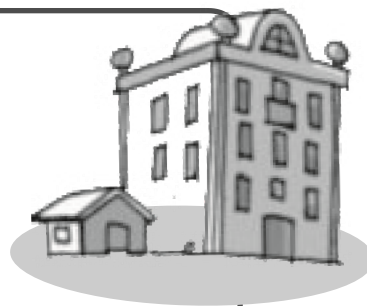
Os diminutivos e os aumentativos

Nome _____ Data _____

LEMBRA

Os sufixos **diminutivos** indican tamaño pequeno e tamén expresan cariño. Son sufixos diminutivos *-iño/-iña*.

Os sufixos **aumentativos** indican tamaño grande. Son sufixos aumentativos *-azo/-aza* e *-ón/-ona*.

1 Le o texto e clasifica as palabras destacadas no grupo correspondente.

Onte fomos xantar de campo co tío Paulo, a tía Saleta e a **curmanciña** Iria, todos no seu **cochazo** novo do trinque. Fomos a un lugar con **mesañas** e **banquiños** de madeira debaixo dunha **arboraza** enorme preto dun **regatiño**. Mamá levou unha **cestaza** chea de bocadillos e os tíos un **pastelón** de chocolate que case non cabía na mesa! Iria e mais eu comemos a fartar! E os demais tamén, eh?

Son diminutivos

Son aumentativos

_____

_____

2 Risca as palabras que non sexan diminutivos.

espiña

baixiño

niño

xoaniña

cociña

mesaña

pelotiña

gatiño

saquiño

veciño

3 Escribe un diminutivo e un aumentativo para cada unha das seguintes palabras.

• flor ▶ _____, _____

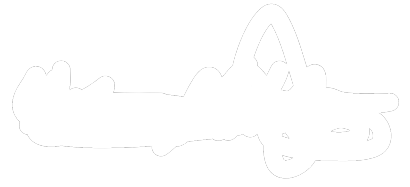
• porta ▶ _____, _____

• dedo ▶ _____, _____

• peixe ▶ _____, _____

• moto ▶ _____, _____

• piso ▶ _____, _____

Nome _____ Data _____

LEMBRA

Os **verbos** son palabras que expresan accións.

A **conxugación** é o conxunto de todas as formas dun verbo.

O **infinitivo** é a forma que utilizamos para nomear os verbos.

Todas as formas verbais constan de **raíz** e de **desinencias**.

Hai tres conxugacións: primeira (-ar), segunda (-er) e terceira (-ir).

1 Le o texto e subliña os verbos.

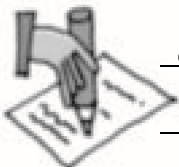
Olaia asegura que, de maior, será ximnasta profesional. Por iso acode cada mañá ao ximnasio, aos adestramentos do seu club. Ela insiste en que tanto deporte non lle resulta pesado, pero tamén admite que, ás veces, acaba o día moi cansa. Así e todo, para ela o esforzo paga a pena!

2 Copia os verbos que subliñaches, escribe o infinitivo e a conxugación (1.ª, 2.ª ou 3.ª).

• <u>asegura</u> ▶ <u>asegurar</u> 1.<sup>a</sup>	• _____ ▶ _____ ____
• _____ ▶ _____ ____	• _____ ▶ _____ ____
• _____ ▶ _____ ____	• _____ ▶ _____ ____
• _____ ▶ _____ ____	• _____ ▶ _____ ____

3 Que fai? Escribe, en cada caso, a forma verbal representada e o infinitivo correspondente.

escribe

_____

_____

_____

_____

_____

4 Separa a raíz e a desinencia de cada forma verbal.

• quería ▶ <u>quer-ía</u>	• discutes ▶ _____	• andamos ▶ _____
• pintou ▶ _____	• debateu ▶ _____	• subides ▶ _____

Nome _____ Data _____

LEMBRA

As formas verbais expresan **número**: poden estar en **singular** ou en **plural**.

As formas verbais tamén expresan a **persoa** que realiza a acción: poden estar en **primeira**, en **segunda** ou en **terceira** persoa.

1 Le o texto e arrodea de vermello os verbos en singular e de azul os verbos en plural.

Clara e Marta irán á excursión ás illas Cíes, pero as súas curmás, Laura e Rosa, aínda non o saben. Eu tamén irei. Por certo, Xoán, ti dixeches que si que virías, pero aínda non trouxeches a autorización. Ao final viredes Neves e ti? Que decidistes? Lembra de que mañá remata o prazo de inscrición...

2 Subliña os verbos destas oracións e, ao acabar, clasifícaos.

- Eu irei a Italia.
- Elas xogan coa pelota.
- Nós comemos arroz.
- El le moi ben.
- Ti cantas rap?
- Vós sempre rides.

Primeira persoa _____

Segunda persoa _____

Terceira persoa _____

3 Completa esta táboa coas formas non persoais que faltan.

Infinitivo	Xerundio	Participio			
	batendo		batida		
		fuxido			fuxidas
xantar				xantadas	

10

Os tempos verbais

Nome _____ Data _____

LEMBRA

As **formas verbais** expresan accións que ocorren no **pasado**, no **presente** ou no **futuro**.

As formas dos verbos agrúpanse en **tempos verbais**.

Os tempos verbais poden ser tempos pasados, tempos presentes e tempos futuros.

1 Subliña as formas verbais e clasifícaaas segundo o tempo que indican.

- Laura debuxou un monstro moi divertido.
- Irea fará un exame o mércores.
- A miña curmá vive en Madeira.
- Os alumnos non irán á clase este venres.
- Meus pais marcharon de viaxe a Venecia.
- Xerardo e Guillerme son moi bos compañeiros.

Pasado	Presente	Futuro

2 Pensa e completa cunha forma verbal axeitada.

- Por que non me _____?
- María _____ por ti.
- Ti sempre _____ moi alto.
- El _____ o autobús.
- Xa _____ ese xersei?
- Antes _____ no coche.

3 Escribe unha oración en presente, outra en pasado e outra en futuro.

- _____
- _____
- _____

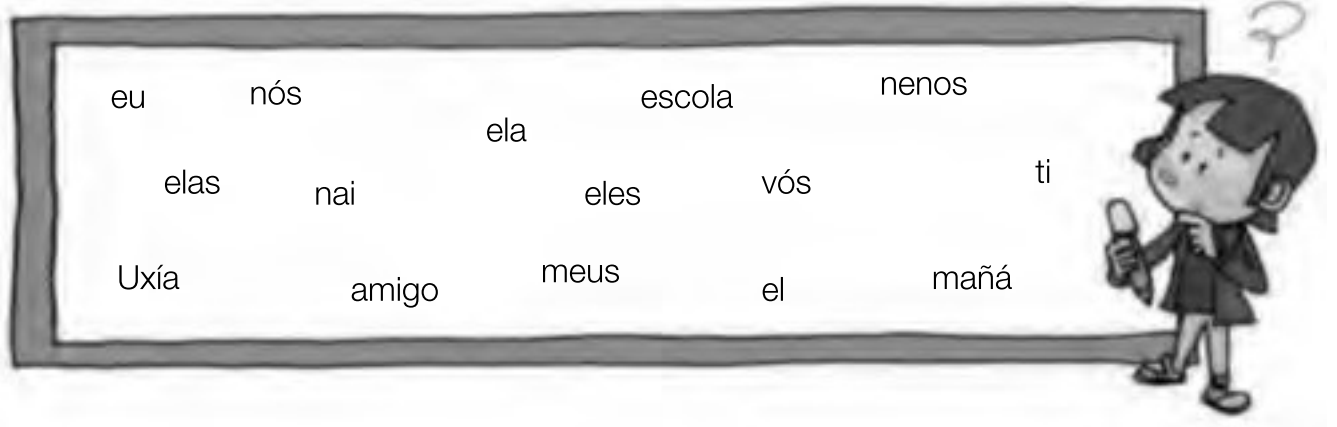
Nome _____ Data _____

LEMBRA

Os **pronomes persoais** son as palabras con que nomeamos as persoas, os animais e os obxectos sen utilizar substantivos.

Os pronomes persoais poden estar en **primeira persoa**, en **segunda persoa** ou en **terceira persoa** e poden ir en singular ou en plural.

1 Arrodea as palabras que sexan pronomes persoais. Ao acabar, clasifícaos.

Primeira persoa _____

Segunda persoa _____

Terceira persoa _____

2 Substitúe as palabras destacadas por un pronome persoal. Fíxate no exemplo.

- **André** quere cereais ou galletas? ► El quere cereais ou galletas?
- **Xulia** gañou a competición. ► _____
- **Carlos e Uxía** son irmáns. ► _____
- **Xoán e mais eu** iremos de voluntarios. ► _____
- **Marta e Xela**, parade de falar! ► _____
- **As miñas amigas** van vir máis tarde. ► _____
- De maior, **Serxio** quere ser veterinario. ► _____

Nome _____ Data _____

LEMBRA

As **oracións** son grupos de palabras ordenadas que expresan unha idea e conteñen un verbo. As oracións teñen suxeito e predicado.

- O **suxeito** é a persoa, animal ou cousa da que se di algo na oración.
- O **predicado** é o que se di na oración acerca do suxeito.

1 Risca a expresión que non sexa unha oración e explica por que non o é.

Bo día!

Que teñas un bo día!

---

2 Ordena as palabras e escribe oracións.

Laura

limón.

de

xeado

un

come

---

xoga

ben

Carlos

baloncesto.

moi

ao

---

3 Inventa e escribe un suxeito ou un predicado onde corresponda.

- _____ rega as plantas do balcón.
- _____ van ir de excursión á praia.
- Xosé e Marta _____.
- O vestido rosa _____.